

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: САГ-2026/271/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Улаанбаатар хот

2026 он

Санхүүгийн аудитын газрын захирал,
тэргүүлэх аудитор Ц.Наранчимэг

Утас: 261663 Цахим хаяг: Naranchimegts@audit.gov.mn

Аудитын менежер Б.Долгорсүрэн

Утас: 261885 Цахим хаяг: Dolgorsurenb@audit.gov.mn

Ахлах аудитор П.Амарсанаа

Утас: 261648 Цахим хаяг: Amarsanaap@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ.....	3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	6
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	9
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	11
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	12
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	15
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА.....	16
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа	16
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин	16
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	17
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд	17
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	19
3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт	19
3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл.....	19
3.5.3 Нэмэлт төсөв.....	20
3.5.4 Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэл	20
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	22
4.1 Ерөнхий зүйл.....	22
4.2 Материаллаг байдал.....	22
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	22
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	22
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	23
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	24
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	25
5.1 Албан шаардлага	25
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	26

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ЗГНХ	Засгийн газрын нөөц хөрөнгө
ЗДНХ	Засаг даргын нөөц хөрөнгө
НББ	Нягтлан бодох бүртгэл
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн, бодлого зохицуулалтын газар
ТХААГ	Төрийн худалдан авах ажиллагааны газар
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ХЗДХС	Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд
ХЗДХЯ	Хууль зүй, дотоод хэргийн яам
ХХК	Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани
ЦЕГ	Цагдаагийн ерөнхий газар

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

Засгийн газрын IV байр, Бага тойруу 3,
Чингэлтэй дүүрэг, Улаанбаатар хот, 15160
Утас: 26 04 37, Факс: (976-51) 26 42 30,
Цахим шуудан: info@audit.gov.mn,
Цахим хуудас: www.audit.mn

2026.02.25 № 06/317

танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Эрх зүйн, хувийн эрх зүйн шинэтгэлийн бодлогын хүрээнд Хууль бус хөрөнгө хураах тухай хууль, Хэвлэлийн эрх чөлөөний тухай хууль, Хүний эрхийг хангахтай холбоотой зарим хууль, Шүгэл үлээгчийн эрх зүйн байдлын тухай хууль, Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хууль, Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл, Дампуурлын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл, Төлбөрийн чадваргүйдлийн тухай хуулийн төсөл, Арилжааны тухай хуулийн төсөл, Шийдвэр гүйцэтгэгчийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн төсөл, Иргэний болон захиргааны хэргийн шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх тухай хуулийн төсөл, Эрүүгийн болон зөрчлийн хэргийн шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх тухай хуулийн төсөл, Эвлэрүүлэн зуучлалын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын хуулийн төслийн үзэл баримтлалын төсөл, Гэр бүлийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төслүүдийг боловсруулж, Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт хүргүүлж, Засгийн газраар хэлэлцүүлж, зарим хуулийн төслүүдийг Улсын Их Хурлаар батлуулсан байна.

Эдгээр хууль тогтоомжийн төслийн үзэл баримтлал, үр нөлөө зардлын тооцоо, судалгаа хийх ажилд бусдаар гүйцэтгүүлэх ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамжийн зардлаас нийт 221,414.7 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна.

Тайлант оны төсөвт урьдчилан тооцож, төлөвлөх боломжгүй, хойшлуулшгүй цаг үеийн шинжтэй арга хэмжээг санхүүжүүлэх зорилгоор Засгийн газрын нөөц сангаас нийт 6,742,941.2 мянган төгрөгийг Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны нэмэлт төсвийн дансанд шилжүүлж, сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагууд руу хуваарилж зарцуулсаар байгаа нь жил бүр давтагдаж байгаа тул төсвийн төлөвлөлтийн ач холбогдлыг буруулах, зарцуулалтын гүйцэтгэлийн хяналтыг сулруулах эрсдэлтэй байна.

Урсгал төсвийн төслийг бодитой, үндэслэлтэй боловсруулаагүйгээс яамны урсгал төсөв хороонд зохицуулалт хийсээр байгаа нь төсвийн хэрэгжилтийн зарчим алдагдах эрсдэлтэй байна.

Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Бусад асуудал

Хууль зүй, дотоод хэргийн салбарын санхүүгийн нэгдсэн удирдлагын системийг хийлгэхээр Германы Олон улсын хамтын ажиллагааны “Эдийн засгийн тогтвортой хөгжлийн эрх зүйн орчин баталгаажуулах” төсөлд хүсэлт хүргүүлж, 2022 оны 01 дүгээр сарын 13-ны өдрөөс эхлэн цахимд суурилсан e-accounting.mojha.gov.mn системийг харьяа 216 нэгж, 8 төрийн өмчит аж ахуйн тооцоот үйлдвэрийн газарт нэвтрүүлэх ажлыг Эрин системс ХХК гүйцэтгэж, туршилтын шатандаа байна. Цаашид дээр системийн өртгөөс шалтгаалан санхүүгийн тайланд материаллаг дүн бүхий биет бус хөрөнгө бүртгэгдэхээр байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Д.НАРАНЧИМЭГ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Дансны нэр, төрөл	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	8,817,291,656.64	2,778,400,542.69
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	2,963,907,888.50	1,803,293,074.00
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	2,963,907,888.50	1,803,293,074.00
31210	Төгрөг	2,963,907,888.50	1,803,293,074.00
31211	Төрийн сангийн харилцах	2,963,907,888.50	1,803,293,074.00
33	АВЛАГА	355,520.00	143,844,162.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	355,520.00	-
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	-	143,844,162.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	5,853,028,248.14	831,263,306.69
35400	Хангамжийн материал	5,847,185,384.74	825,918,443.29
35410	Бичиг хэргийн материал	42,119,986.95	27,778,921.10
35420	Аж ахуйн материал	550,441,026.08	579,331,781.21
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	34,419,800.00	30,132,800.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	18,554,240.00	4,854,242.00
35470	Бусад хангамжийн материал	5,201,650,331.71	183,820,698.98
35500	Биологийн хөрөнгө	5,842,863.40	5,344,863.40
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	13,133,309,960.90	13,078,103,642.31
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	13,133,309,960.90	13,078,103,642.31
39200	Биет хөрөнгө	12,908,250,680.60	12,844,154,762.33
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	11,948,455,956.02	11,948,455,956.02
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(993,300,868.27)	(1,192,639,846.39)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	860,958,333.32	860,958,333.32
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(35,797,222.24)	(121,893,055.60)
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	1,720,836,860.40	1,532,910,014.74
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,019,120,006.27)	(544,920,465.22)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	895,117,074.25	877,550,373.58
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(468,899,446.61)	(516,266,548.12)
39300	Биет бус хөрөнгө	225,059,280.30	233,948,879.98
39301	Програм хангамж	665,626,640.00	219,442,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(532,436,639.70)	(77,362,400.02)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	91,869,280.00	91,869,280.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН 3=1+2	21,950,601,617.54	15,856,504,185.00
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	2,864,019,846.50	1,894,393,074.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	2,864,019,846.50	1,894,393,074.00
41300	Өглөг	2,864,019,846.50	1,894,393,074.00
41340	Хөрөнгө бэлтгэхтэй холбогдсон өглөг	2,864,019,846.50	1,894,393,074.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	19,086,581,771.04	13,962,111,111.00
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	19,086,581,771.04	13,962,111,111.00
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	535,355,550.53	535,355,550.53
511001	Улсын төсвийн оруулсан хөрөнгө	535,355,550.53	535,355,550.53
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	18,478,896,498.49	13,354,425,838.45
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	13,415,616,974.11	18,478,896,498.49
51220	Тайлант үеийн үр дүн	5,063,279,524.38	(5,124,470,660.04)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	72,329,722.02	72,329,722.02
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН 6=4+5	21,950,601,617.54	15,856,504,185.00

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Дансны нэр, төрөл	Өмнөх он	Тайлант он
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН	63,310,584,504.39	35,354,700,383.84
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,249,931,816.47	35,354,700,383.84
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,249,931,816.47	660,398,127.40
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	556,792,180.17	-
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	3,040,291.00	-
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	553,751,889.17	-
120009	Бусад орлого	103,565,524.00	334,255.47
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	481,752,742.30	656,068,871.93
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	107,821,370.00	3,995,000.00
122	Тусламжийн орлого		34,694,302,256.44
1221	Хандив тусламж /дотоод/		34,694,302,256.44
12211	Харъяа төрийн сангаас төсвийн байгууллагад олгосон санхүүжилт, шилжүүлгийн орлого		28,085,767,170.00
122111	Урсгал санхүүжилтийн орлого\		14,830,541,900.00
122112	Хөрөнгийн санхүүжилтийн орлого\		13,255,225,270.00
12213	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		6,608,535,086.44
122133	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		6,608,303,086.44
122135	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		232,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	62,060,652,687.92	
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	58,894,511,510.00	
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	17,340,516,660.00	
131005	Хөрөнгийн санхүүжилт	41,553,994,850.00	
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	3,166,141,177.92	
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	3,166,071,177.92	
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	70,000.00	
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	20,997,637,352.33	21,913,006,277.40
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	20,997,637,352.33	21,913,006,277.40
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	10,344,118,755.09	14,138,825,947.55
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	3,984,878,980.39	4,405,907,800.66
210101	Үндсэн цалин	2,335,432,380.51	2,634,314,045.50
210102	Нэмэгдэл	736,568,100.00	647,461,811.83
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	532,465,799.88	781,566,890.50
210104	Урамшуулал	380,412,700.00	342,565,052.83
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	481,848,249.03	519,127,653.83
210201	Тэтгэврийн даатгалын зардал	328,770,199.80	356,174,781.56
210202	Тэтгэмжийн даатгалын зардал	41,502,299.68	42,694,234.21
210203	ҮОМШӨ-ний даатгалын зардал	17,501,099.56	18,810,815.64
210204	Ажилгүйдлийн даатгалын зардал	17,001,199.99	17,919,868.91
210205	Эрүүл мэндийн даатгалын зардал	77,073,450.00	83,527,953.51
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	114,131,498.15	125,786,722.98
210301	Гэрэл, цахилгаан	58,374,999.20	75,502,822.06

210302	Түлш, халаалт	43,673,599.37	39,459,280.40
210303	Цэвэр, бохир ус	12,082,899.58	10,824,620.52
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	319,622,443.26	278,318,244.85
210401	Бичиг хэрэг	112,572,541.44	64,824,925.85
210402	Тээвэр, шатахуун	-	17,910,283.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	50,397,999.79	61,639,134.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,028,600.00	1,847,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	154,623,302.03	132,096,902.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	26,079,972.00	62,375,698.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,930,572.00	22,915,607.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,342,700.00	470,000.00
210604	Урсгал засвар	22,806,700.00	38,990,091.00
2107	Томилолт, зочны зардал	350,454,590.30	380,683,604.40
210701	Гадаад албан томилолт	287,273,263.30	256,793,971.40
210702	Дотоод албан томилолт	41,990,300.00	51,600,000.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	21,191,027.00	72,289,633.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	976,590,020.51	780,562,779.75
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	940,324,280.51	754,727,142.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	5,626,400.00	8,236,544.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	628,000.00	2,365,348.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	28,219,640.00	9,476,227.75
210807	Газрын төлбөр	1,791,700.00	5,357,518.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	-	400,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,090,513,001.45	7,586,063,443.08
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,190,096,977.92	6,635,010,346.44
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	74,449,936.10	152,615,978.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	825,966,087.43	798,437,118.64
212	ТАТААС	9,772,100,000.00	5,299,980,000.00
2121	Төрийн өмчит байгууллагад олгох татаас	9,772,100,000.00	5,299,980,000.00
212101	Бусад төрийн өмчит байгууллагад олгох татаас	9,772,100,000.00	5,299,980,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	881,418,597.24	2,474,200,329.85
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	114,028,672.64	2,056,042,244.97
21311	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	-	1,818,595,451.62
213112	Төсвийн байгууллагаас харъяа төрийн санруу төвлөрүүлэх шилжүүлгийн зардал	-	1,818,595,451.62
2131121	Санхүүжилтийг үлдэгдлээс төвлөрүүлэх шилжүүлгийн зардал	-	1,818,212,463.00
2131123	Нэмэлт санхүүжилтийн дансны төсвийн орлогод тооцох төвлөрүүлгийн зардал	-	232,000.00
2131124	Өөрийн орлогод тооцох төвлөрүүлэх шилжүүлгийн зардал	-	150,988.62
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг	114,028,672.64	237,446,793.35
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	751,752,335.00	418,158,084.88
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	9,021,000.00	31,207,320.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	210,330,400.00	221,862,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	83,304,335.00	127,146,764.88
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	449,096,600.00	37,942,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	15,637,589.60	-
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	15,567,589.60	-

213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	70,000.00	-
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	42,312,947,152.06	13,441,694,106.44
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	37,249,667,627.68	18,566,164,766.48
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө	107,300,103.92	12,352,226.88
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал	37,142,367,523.76	18,553,812,539.60
VII	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (VII)=(IV)-(V)	(37,249,667,627.68)	(18,566,164,766.48)
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(VII)	5,063,279,524.38	(5,124,470,660.04)

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Дансны нэр, төрөл	Өмнөх он	Тайлант он
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН	64,836,471,838.22	35,505,743,697.06
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	2,774,603,571.00	35,505,743,697.06
120	Нийтлэг татварын бус орлого	2,774,603,571.00	676,803,337.62
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	3,040,291.00	150,988.62
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	3,040,291.00	150,988.62
120009	Бусад орлого	2,771,563,280.00	676,652,349.00
122	Тусламжийн орлого		34,828,940,359.44
1221	Хандив тусламж /дотоод/		34,828,940,359.44
12211	Харьяа төрийн сангаас төсвийн байгууллагад олгосон санхүүжилт, шилжүүлгийн орлого		28,085,767,170.00
122111	Урсгал санхүүжилтийн орлого\		14,830,541,900.00
122112	Хөрөнгийн санхүүжилтийн орлого\		13,255,225,270.00
12213	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		6,743,173,189.44
122133	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		6,742,941,189.44
122135	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		232,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	62,061,868,267.22	
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	58,894,511,510.00	
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	17,340,516,660.00	
131005	Хөрөнгийн санхүүжилт	41,553,994,850.00	
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	3,167,356,757.22	
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	3,167,286,757.22	
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	70,000.00	
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	20,435,897,501.22	21,665,339,965.06
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	20,435,897,501.22	21,665,339,965.06
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	9,781,163,324.68	13,747,315,473.21
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	3,985,234,500.39	4,405,552,280.66
210101	Үндсэн цалин	2,335,787,900.51	2,633,958,525.50
210102	Нэмэгдэл	736,568,100.00	647,461,811.83
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	532,465,799.88	781,566,890.50
210104	Урамшуулал	380,412,700.00	342,565,052.83
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	481,779,499.03	519,127,653.83
210201	Тэтгэврийн даатгалын зардал	328,770,199.80	356,174,781.56
210202	Тэтгэмжийн даатгалын зардал	41,502,299.68	42,694,234.21
210203	ҮОМШӨ-ний даатгалын зардал	17,501,099.56	18,810,815.64
210204	Ажилгүйдлийн даатгалын зардал	17,001,199.99	17,919,868.91
210205	Эрүүл мэндийн даатгалын зардал	77,004,700.00	83,527,953.51
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	114,131,498.15	125,786,722.98
210301	Гэрэл, цахилгаан	58,374,999.20	75,502,822.06
210302	Түлш, халаалт	43,673,599.37	39,459,280.40
210303	Цэвэр, бохир ус	12,082,899.58	10,824,620.52
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	253,944,799.79	279,400,136.00
210401	Бичиг хэрэг	88,924,800.00	51,453,275.00
210402	Тээвэр, шатахуун	-	22,764,525.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	50,397,999.79	61,639,134.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,028,600.00	1,847,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	112,593,400.00	141,696,202.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	48,353,686.00	97,128,181.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	11,229,286.00	55,640,890.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	12,123,700.00	2,497,200.00
210604	Урсгал засвар	25,000,700.00	38,990,091.00
2107	Томилолт, зочны зардал	357,696,090.30	374,130,436.40

210701	Гадаад албан томилолт	287,273,263.30	256,793,971.40
210702	Дотоод албан томилолт	41,990,300.00	51,600,000.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	28,432,527.00	65,736,465.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,258,665,360.00	1,018,201,936.90
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	910,118,300.00	673,405,906.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	5,626,400.00	8,236,544.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	628,000.00	2,365,348.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	340,500,960.00	328,436,620.90
210807	Газрын төлбөр	1,791,700.00	5,357,518.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	-	400,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,281,357,891.02	6,927,988,125.44
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,202,264,474.92	6,775,002,029.44
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	79,093,416.10	152,986,096.00
212	ТАТААС	9,772,100,000.00	5,299,980,000.00
2121	Төрийн өмчит байгууллагад олгох татаас	9,772,100,000.00	5,299,980,000.00
212101	Бусад төрийн өмчит байгууллагад олгох татаас	9,772,100,000.00	5,299,980,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	882,634,176.54	2,618,044,491.85
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	114,028,672.64	2,199,886,406.97
21311	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	-	1,962,439,613.62
213112	Төсвийн байгууллагаас харъяа төрийн санруу төвлөрүүлэх шилжүүлгийн зардал	-	1,962,439,613.62
2131121	Санхүүжилтийг үлдэгдлээс төвлөрүүлэх шилжүүлгийн зардал	-	1,818,363,451.62
2131123	Нэмэлт санхүүжилтийн дансны төсвийн орлогод тооцох төвлөрүүлгийн зардал	-	232,000.00
2131125	Төсвийн дансны авлагад тооцох төвлөрүүлэх шилжүүлгийн зардал	-	143,844,162.00
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг	114,028,672.64	237,446,793.35
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	751,752,335.00	418,158,084.88
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	9,021,000.00	31,207,320.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	210,330,400.00	221,862,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	83,304,335.00	127,146,764.88
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	449,096,600.00	37,942,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	16,853,168.90	-
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	15,567,589.60	-
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,285,579.30	-
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	44,400,574,337.00	13,840,403,732.00
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН	43,868,842,212.00	15,001,018,546.50
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	43,868,842,212.00	15,001,018,546.50
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	43,868,842,212.00	15,001,018,546.50
221001	Их засвар	5,504,111,816.00	-
222001	Тоног төхөөрөмж	35,779,883,034.00	13,255,225,270.00
223001	Бусад хөрөнгө	2,195,168,448.00	1,646,279,121.50
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	389,678,914.00	99,514,155.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	(43,868,842,212.00)	(15,001,018,546.50)
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	531,732,125.00	(1,160,614,814.50)
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	2,432,175,763.50	2,963,907,888.50
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	2,963,907,888.50	1,803,293,074.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Дансны нэр, төрөл	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	535,355,550.53	72,329,722.02	13,415,616,974.11	14,023,302,246.66
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	535,355,550.53	72,329,722.02	13,415,616,974.11	14,023,302,246.66
9	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	5,063,279,524.38	5,063,279,524.38
10	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	535,355,550.53	72,329,722.02	18,478,896,498.49	19,086,581,771.04
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	535,355,550.53	72,329,722.02	18,478,896,498.49	19,086,581,771.04
19	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(5,124,470,660.04)	(5,124,470,660.04)
20	2025 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	535,355,550.53	72,329,722.02	13,354,425,838.45	13,962,111,111.00

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Дансны нэр, төрөл	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	НИЙТ ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	32,565,161,600.00	26,267,554,707.00	6,274,432,163.00	80.7
12	Татварын бус орлого	32,565,161,600.00	26,267,554,707.00	6,274,432,163.00	80.7
120	Нийтлэг татварын бус орлого		150,988.62	-	
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого /үндсэн/		150,988.62	-	
122	Тусламжийн орлого	32,565,161,600.00	26,267,403,718.38	6,274,583,151.62	80.7
122005	Төсвөөс санхүүжих	32,565,161,600.00	26,267,403,718.38	6,274,583,151.62	80.7
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	32,565,161,600.00	26,267,554,707.00	6,274,432,163.00	80.7
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	19,286,761,600.00	13,012,329,437.00	19,529,657,433.00	67.5
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	12,915,637,600.00	7,093,186,558.77	5,822,451,041.23	54.9
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	5,396,856,000.00	4,405,552,280.66	991,303,719.34	81.6
210101	Үндсэн цалин	3,139,747,500.00	2,633,958,525.50	505,788,974.50	83.9
210102	Нэмэгдэл	809,103,600.00	647,461,811.83	161,641,788.17	80.0
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	834,959,900.00	781,566,890.50	53,393,009.50	93.6
210104	Урамшуулал	613,045,000.00	342,565,052.83	270,479,947.17	55.9
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	770,871,800.00	519,127,653.83	251,744,146.17	67.3
210201	Тэтгэврийн даатгал	534,067,200.00	356,174,781.56	177,892,418.44	66.7
210202	Тэтгэмжийн даатгал	59,201,300.00	42,694,234.21	16,507,065.79	72.1
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	29,600,500.00	18,810,815.64	10,789,684.36	63.5
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	29,600,500.00	17,919,868.91	11,680,631.09	60.5
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	118,402,300.00	83,527,953.51	34,874,346.49	70.5
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	783,025,900.00	125,786,722.98	657,239,177.02	16.1
210301	Гэрэл, цахилгаан	77,194,800.00	75,502,822.06	1,691,977.94	97.8
210302	Түлш, халаалт	43,943,200.00	39,459,280.40	4,483,919.60	89.8
210303	Цэвэр, бохир ус	15,500,700.00	10,824,620.52	4,676,079.48	69.8
210304	Байрны түрээс	646,387,200.00	0	646,387,200.00	
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	417,238,500.00	279,400,136.00	137,838,364.00	67.0
210401	Бичиг хэрэг	108,607,200.00	51,453,275.00	57,153,925.00	47.4
210402	Тээвэр, шатахуун	57,308,000.00	22,764,525.00	34,543,475.00	39.7
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	83,739,200.00	61,639,134.00	22,100,066.00	73.6
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,946,000.00	1,847,000.00	2,099,000.00	46.8
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	163,638,100.00	141,696,202.00	21,941,898.00	86.6
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	471,520,800.00	192,287,531.00	279,233,269.00	40.8
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	380,308,900.00	150,800,240.00	229,508,660.00	39.7
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	25,211,300.00	2,497,200.00	22,714,100.00	9.9
210604	Урсгал засвар	66,000,600.00	38,990,091.00	27,010,509.00	59.1
2107	Томилолт, зочны зардал	637,573,200.00	374,130,436.40	263,442,763.60	58.7
210701	Гадаад албан томилолт	288,587,400.00	256,793,971.40	31,793,428.60	89.0
210702	Дотоод албан томилолт	267,466,600.00	51,600,000.00	215,866,600.00	19.3
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	81,519,200.00	65,736,465.00	15,782,735.00	80.6

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,582,224,200.00	1,018,201,936.90	2,564,022,263.10	28.4
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,040,866,500.00	673,405,906.00	1,367,460,594.00	33.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	400,698,600.00	8,236,544.00	392,462,056.00	2.1
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	2,544,000.00	2,365,348.00	178,652.00	93.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	1,000,000.00	0	1,000,000.00	
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,121,602,600.00	328,436,620.90	793,165,979.10	29.3
210807	Газрын төлбөр	10,012,500.00	5,357,518.00	4,654,982.00	53.5
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	5,500,000.00	400,000.00	5,100,000.00	7.3
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	856,327,200.00	178,699,861.00	677,627,339.00	20.9
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	62,644,800.00	25,713,765.00	36,931,035.00	41.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	793,682,400.00	152,986,096.00	640,696,304.00	19.3
212	ТАТААС	5,630,000,000.00	5,299,980,000.00	330,020,000.00	94.1
2121	Төрийн өмчит байгууллагад олгох татаас	5,630,000,000.00	5,299,980,000.00	330,020,000.00	94.1
212101	Төрийн өмчит байгууллагад олгох татаас	5,630,000,000.00	5,299,980,000.00	330,020,000.00	94.1
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	741,124,000.00	619,162,878.23	121,961,121.77	83.5
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	245,284,000.00	237,446,793.35	7,837,206.65	96.8
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг	245,284,000.00	237,446,793.35	7,837,206.65	96.8
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	495,840,000.00	381,716,084.88	114,123,915.12	77.0
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	45,850,100.00	31,207,320.00	14,642,780.00	68.1
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	278,400,000.00	221,862,000.00	56,538,000.00	79.7
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	139,589,900.00	127,146,764.88	12,443,135.12	91.1
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	32,000,000.00	1,500,000.00	30,500,000.00	4.7
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	13,278,400,000.00	13,255,225,270.00	23,174,730.00	99.8
222001	Тоног төхөөрөмж	13,278,400,000.00	13,255,225,270.00	23,174,730.00	99.8
8	ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН НИЙТ ТЭНЦЭЛ	-	-	-	
9	АЛДАГДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	-	-	-	
7	Харилцах болон хадгаламжийн дансны цэвэр өөрчлөлт	-	-	-	
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	215	215	-	100.0
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1	-	100.0
610001	Төсвийн байгууллага	1	1	-	100.0
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	108	108	-	100.0
620001	Удирдах ажилтан	10	14	(4)	140.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	90	94	(4)	104.4
620003	Үйлчлэх ажилтан	8	-	8	-
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	105	106	(1)	101.0
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	98	84	14	85.7

650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	6	19	(13)	316.7
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	1	3	(2)	300.0
66	НИЙТ ТЭТГЭВЭРТ ГАРАГЧ	1	-	1	-
660001	Төрийн албаны тухай хуулиар тэтгэвэрт гарагч	1	-	1	-

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Дансны нэр, төрөл	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	НИЙТ ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН		6,743,173,189.44
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО		6,743,173,189.44
122	Тусламжийн орлого		6,743,173,189.44
1221	Хандив тусламж /дотоод/		6,743,173,189.44
12213	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		6,743,173,189.44
350013	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилалдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		6,742,941,189.44
350015	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		232,000.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН		6,742,941,189.44
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ		6,742,941,189.44
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		6,742,941,189.44
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		6,742,941,189.44
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		6,742,941,189.44
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		232,000.00

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны үйл ажиллагааны эрхэм зорилго нь үндэсний эрхэмлэн дээдлэх зүйлс (хүний эрх, эрх чөлөө, шударга ёс, үндэсний эв нэгдэл)-ийг хадгалан хамгаалах, эдийн засгийн өсөлтийг дэмжихэд чиглэсэн эрх зүйн тогтолцоог хөгжүүлэн, хууль зүйн салбарын бодлого, төлөвлөлтийн үр нөлөөг дээшлүүлэн олон талт, тэгш, хүртээмжтэй, чанартай үйлчилгээг үзүүлэхэд оршино.

Тус яам үйл ажиллагааны эрхэм зорилгодоо хүрэхийн тулд дараах үйл ажиллагааны стратегийн зорилтыг дэвшүүлэн хэрэгжүүлж байна. Үүнд:

- Эрхлэх асуудлын хүрээнд хамаарах хууль тогтоомжийн төсөл боловсруулах, хууль зүйн нэгдсэн бодлогоор хангах ажлыг зохион байгуулах, хууль тогтоомжийн төслийг Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлэх, Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх зөвшөөрөл өгөх, захиргааны хэм хэмжээний актын бүртгэл, хяналтыг эрхлэх;
- Эрхлэх асуудлын хүрээнд олон улсын конвенцод нэгдэн орох, тайлагнах, бусад яамдаас байгуулах хоёр талт болон олон талт гэрээнд санал, дүгнэлт өгөх, олон улсын арбитрын маргаан шийдвэрлэх ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэх, бусад улстай эрх зүйн туслалцаа харилцан үзүүлэх тухай гэрээ байгуулах, тэдгээрийн хэрэгжилтийг хангах, олон улсын байгууллага, бусад улсын ижил төрлийн байгууллагатай хамтын ажиллагааг хөгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах, зохицуулах;
- Хууль зүйн салбарын бодлогын хэрэгжилтийг зохион байгуулах, зохицуулах;
- Хууль зүйн салбарын бодлогын хэрэгжилтийн явцад хяналт-шинжилгээ хийх, үр дүнд үнэлгээ өгөх, дотоод аудит хийх;
- Хууль зүйн салбарт мэдээллийн технологийг хөгжүүлэх, цахим шилжилтийн бодлого, хөтөлбөр, төсөл, арга хэмжээг хэрэгжүүлэх ажлыг салбарын хэмжээнд нэгдсэн бодлого, удирдлага, зохицуулалтаар хангах, ухаалаг, цахим салбарыг хөгжүүлэх;
- Төрийн захиргааны болон хүний нөөцийн удирдлага, зохион байгуулалтыг хэрэгжүүлэх, салбарын албан хаагчдын ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааг сайжруулах бодлого боловсруулах;
- Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн төсөв, хөрөнгө оруулалтыг төлөвлөх, санхүүгийн үйл ажиллагааг зохион байгуулах.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Хууль зүй, дотоод хэргийн яам үйл ажиллагаандаа дараах хууль тогтоомжийг мөрддөг байна. Үүнд:

- Монгол Улсын Үндсэн хууль;
- Төсвийн тухай хууль;
- Төрийн албаны тухай хууль;
- Монгол Улсын Засгийн газрын бүрэлдэхүүний тухай хууль;
- Монгол Улсын яамны эрх зүйн байдлын тухай хууль;
- Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль.
- Хууль тогтоомжийн тухай хууль;
- Захиргааны ерөнхий хууль;
- Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль;
- Олон улсын гэрээний тухай хууль;
- Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль;
- Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль.

Тайлант хугацаанд тус яамны үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлтүүд орсон байна. Үүнд:

- Төсвийн тухай хуульд төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, хяналт, хариуцлагын тогтолцоог чангатгаж, төсвийн сахилга бат, дунд хугацааны тогтвортой байдлыг хангахад

чиглэсэн нэмэлт өөрчлөлтүүд орсон байна. Тухайлбал: Төсвийг зохисгүй удирдсанаас авлага, өглөг үүсгэсэн төсвийн захирагчид хариуцлага тооцох эрх зүйн үндсийг тодорхой болгож, дунд хугацааны төсвийн мэдээлэлд хараат бус хяналтыг нэмэгдүүлсэн;

- Хууль зүй, дотоод хэргийн салбарын Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн А/180 дугаар тушаалаар шинэчлэн баталсан байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй гэж үнэллээ.

Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотод аудитын газар 2025 онд нийт 5 зорилтын хүрээнд 37 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, 96.5 хувийн биелэлттэй үнэлэгдсэн байна.

Тайлант онд Сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний агентлаг, байгууллагын үйл ажиллагаанд дараах хяналт, шалгалт, аудитыг гүйцэтгэсэн байна. Тухайлбал:

- Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдын 2025 оны А/82, А/29 дүгээр тушаалаар баталсан удирдамжийн дагуу Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын санхүүгийн үйл ажиллагаанд;
- Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдын “Ажлын хэсэг байгуулж, удирдамж батлах тухай” 2025 оны А/11 дүгээр тушаалаар Төрийн тусгай албан хаагчдын нэгдсэн эмнэлэгийн үйл ажиллагаа;
- Төрийн нарийн бичгийн даргын 2025 оны А/88 дугаар тушаалаар баталсан удирдамжийн дагуу тус яамны албан хаагчдын ажлыг цаг ашиглалт, ажлын бүтээмж, үр дүн, гүйцэтгэл;
- Дотоод хяналт шалгалтын төлөвлөгөөний хүрээнд “Хуулийн байгууллагын ажилтан, албан хаагчдын цогцолбор хороолол 101, 102 дугаар барилга”-ын ажилтай холбоотой үүссэн нөхцөл байдал.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны 2025 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузал сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Хууль зүйн салбарын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг шинэчлэх зорилгоор ХЗДХС-ын 2024 оны А/64 дүгээр тушаалаар Ажлын хэсэг байгуулж, “Хууль зүй, дотоод хэргийн салбарын Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг”-ийг сайдын А/180 дугаар тушаалаар шинэчлэн баталсан байна.

Тус яамны мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны 2025 оны санхүүгийн тайланг хүчингүй болсон Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан

бодох бүртгэлийн дансны заавар"-ын дагуу бэлтгэн 2026 оны 3/453 дугаар албан бичгээр Үндэсний аудитын газарт ирүүлсэн байна.

Аудитын явцад Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны 2025 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2025 оны А/03 дугаар тушаалаар баталсан "Төсөвт байгууллагад дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам"-ын дагуу бэлтгүүлж аудит хийсэн.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 6,094,097.4 мянган төгрөгөөр буюу 27.7 хувиар буурсан байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	2,963,907.9	1,803,293.1	(1,160,614.8)
Авлага	355.5	143,844.2	143,488.6
Бараа материал	5,853,028.2	831,263.3	(5,021,764.9)
Үндсэн хөрөнгө	13,133,310.0	13,078,103.6	(55,206.3)
Нийт хөрөнгө	21,950,601.6	15,856,504.2	(6,094,097.4)
Өр төлбөр	2,864,019.8	1,894,393.1	(969,626.8)
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	19,086,581.8	13,962,111.1	(5,124,470.7)
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	21,950,601.6	15,856,504.2	(6,094,097.4)

Эх сурвалж: Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл 1,803,293.1 мянган төгрөг болж, тайлант хугацаанд барьцаа хөрөнгийн дансанд 7 арга хэмжээний 676,652.3 мянган төгрөг байршуулж, 31 арга хэмжээний 1,646,279.1 мянган төгрөгийг чөлөөлснөөс шалтгаалан өмнөх оноос 1,160,614.8 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Авлагын үлдэгдэл 143,844.2 мянган төгрөг болж, барьцаа хөрөнгийн дансны 91,100.0 мянган төгрөг, ахмадын сангийн 52,744.1 мянган төгрөгийг улсын төсөвт татан төвлөрүүлснийг авлагаар тооцсоноос шалтгаалан өмнөх оноос 143,488.6 мянган төгрөгөөр нэмэгджээ.

Бараа материалын үлдэгдэл 831,263.3 мянган төгрөг болж, тайлант онд улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт, урсгал төсвөөс бэлтгэсэн 14,045,308.7 мянган төгрөг, үнэ шинэчлэн тогтоосон, үнэ төлбөргүй хүлээн авсан 3,995.0 мянган төгрөг, нийт 14,049,303.7 мянган төгрөгөөр нэмэгдэж, улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар бэлтгэж, шилжүүлсэн 18,512,275.9 мянган төгрөг, үйл ажиллагаанд зарцуулсан 517,256.2 мянган төгрөг, 41,536.6 мянган төгрөгийн бараа материал акталснаас шалтгаалсан өмнөх оноос 5,021,764.9 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл 13,078,103.6 мянган төгрөг болж, тайлант онд урсгал төсвөөс худалдан авсан 99,514.1 мянган төгрөг, үнэ төлбөргүй хүлээн авсан, үнэ шинэчлэн тогтоосон, балансаас баланст шилжүүлсэн зэрэг нийт 656,068.8 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө нэмэгдсэн байна. Тухайлбал, ТӨБЗГ-ын 2025 оны 108, 824, 418 дугаар тогтоол, А-2/2417 албан бичгээр 268,057.1 мянган төгрөгийн хөрөнгийг балансаас балансад шилжүүлж, улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар бэлтгэсэн үндсэн хөрөнгийг бүртгэх зөвшөөрөл олгосон, ТӨБЗГ-ын 2025 оны 367, 507 дугаар тогтоолоор 388,011.7 мянган төгрөгийн хөрөнгийн үнэ цэнийг шинэчлэн тогтоож, ашиглалтын хугацааг сунгасан байна.

Өр төлбөр дансны үлдэгдэл 1,894,393.1 мянган төгрөг болж, тайлант онд барьцаа дэнчинг олгосноос шалтгаалан өмнөх оноос 969,626.8 мянган төгрөгөөр буурчээ.

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны үлдэгдэл 13,962,111.1 мянган төгрөг болж, Сэлэнгэ аймгийн Алтанбулаг сумын Хил хамгаалах албаны 4,946,362.6 мянган төгрөгийн цахим гарцыг бараа материалын данснаас захиалагчид шилжүүлснээс шалтгаалан өмнөх оноос 5,124,470.7 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Биет бус хөрөнгийн дансанд 2,376.0 мянган төгрөгийн санхүүгийн программ, 99,000.0 мянган төгрөгийн цахим архив, албан хэрэг хөтлөлтийн нэгдсэн программ /e-doc/, 39,307.7 мянган

төгрөгийн удирдлагын мэдээллийн систем, 1,350.0 мянган төгрөгийн оффис лиценз, 45.8 мянган төгрөгийн гал тогооны санхүүгийн программ тус тус бүртгэлтэй байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Яамны 2025 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 30,245,480.4 мянган төгрөгийг бүрдүүлж, нийт зарлагыг 30,245,48.4 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн саналаас төрийн өмчит хуулийн этгээдэд олгох татаасыг 10,491,352.8 мянган төгрөгөөр, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамжийн зардлыг 930,681.1 мянган төгрөгөөр, урсгал шилжүүлгийг 141,868.5 мянган төгрөгөөр, эд хогшил, урсгал засварын зардлыг 76,358.4 мянган төгрөгөөр, томилолт, зочны зардлыг 10,796.1 мянган төгрөгөөр тус тус бууруулж, нийт зардлыг 20,261,301.2 мянган төгрөгөөр баталсан байна. Энэ нь урсгал төсвийн төсвийн төслийг бодитой, үндэслэлтэй боловсруулаагүй, сайдын төсвөөс зохицуулалт хийсээр байгаа нь төсвийн хэрэгжилтийн зарчим алдагдах эрсдэлтэй байна.

Тайлант оны батлагдсан төсвийг 3,354,690.0 мянган төгрөгөөр бууруулж тодотгожээ.

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн төсөвт зохицуулалт хийж, Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны 1 хөтөлбөрийн 11 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 19,286,761.6 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс бүрдүүлэхээр байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс урсгал зардалд 13,012,329.4 мянган төгрөг, хөрөнгийн зардалд 13,255,225.3 мянган төгрөгийн санхүүжилт олгосон байна.

Төсвийн төслийг үндэслэлтэй, бодитой төлөвлөөгүйгээс яамны урсгал төсөв хороонд зохицуулалт хийж мэдээлэл, технологийн үйлчилгээний зардлын зарцуулагдаагүй үлдэгдлийг төрийн өмчит хуулийн этгээдэд олгох татаас ангилалд өмнөх онд шилжүүлэн зарцуулсан бол тайлант хугацаанд тус ангилал 27.2 хувийн гүйцэтгэлтэй байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 26,267,554.7 мянган төгрөг буюу 80.7 хувьтай байгаа нь бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамжийг 2,652,824.5 мянган төгрөг, цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшууллыг 991,303.7 мянган төгрөг, бараа үйлчилгээний бусад зардлыг 816,822.1 мянган төгрөг, байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлыг 657,239.2 мянган төгрөг, төрийн өмчит хуулийн этгээдэд олгох татаасыг 330,020.0 мянган төгрөг, эд хогшил, урсгал засварын зардлыг 279,233.2 мянган төгрөг, томилолт, зочны зардлыг 263,442.7 мянган төгрөгөөр дутуу зарцуулсантай холбоотой байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл /мянган төгрөгөөр/

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
	Эрх зүй, нийгмийн хэв журам, аюулгүй байдлын удирдлага зохицуулалт	32,565,161.6	26,267,554.7	6,297,606.9	80.7
1	Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	10,572,657.9	6,139,126.8	4,433,531.1	58.1
2	Гэрээгээр гүйцэтгүүлэх ажил, үйлчилгээ	531,641.5	195,362.4	336,279.1	36.7
3	Мэдээлэл, сурталчилгааны зардал	974,000.0	256,628.8	717,371.2	26.3
4	Төрийн өмчит байгууллагад олгох татаас	5,630,000.0	5,299,980.0	330,020.0	94.1
5	Гадаадын болон олон улсын байгууллагын гишүүнчлэлийн хураамж	245,284.0	237,446.8	7,837.2	96.8
6	Ахмад дайчин, алдар цолтой ахмад настанд үзүүлэх хөнгөлөлт тусламж	278,400.0	221,862.0	56,538.0	79.7
7	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж, урамшуулал, дэмжлэг	217,440.0	159,854.1	105,367.7	60.3

8	Бусад	13,278,400.0	13,255,225.3	23,174.7	99.8
9	Нэг иргэн-нэг бүртгэл хөтөлбөр	278,113.2	263,747.3	14,365.9	94.8
10	Хууль тогтоомжийг боловсруулах	451,225.0	238,321.2	219,997.3	52.0
11	Төрийн зарим чиг үүргийг хувийн хэвшлээр гүйцэтгүүлэх	108,000.0	-	-	-

Эх сурвалж: Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын баталсан “Санхүүгийн аудитад баримтлах ерөнхий чиглэл”-ийн дагуу судалгаа авч, дүн шинжилгээ хийхэд дараах байдалтай байна. Үүнд:

- Хууль зүй, дотоод хэргийн яам 2016 оноос хойш 108 орон тоотойгоор үйл ажиллагаа явуулж байна. Төрийн албан хаагчдын тоог 2025 онд 9 хувиар бууруулаагүй;
- Нэг ажилтанд ногдох хоолны хөнгөлөлтийг 30.0 мянган төгрөг, унааны хөнгөлөлтийг 3.0 мянган төгрөгөөр тогтоосон;
- Хэвлэл, мэдээллийн байгууллагатай нийт 221,000.0 мянган төгрөгийн ажил, үйлчилгээний гэрээ байгуулсан байна. Үүнээс 76,800.0 мянган төгрөгөөр нийтийн эрх зүйн боловсролыг сайжруулах талаар телевизийн нэвтрүүлэг, богино хэмжээний контентыг хийсэн;
- Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд, төрийн нарийн бичгийн даргын тушаалыг үндэслэн 14 гадаад айлчлал, томилолт, арга хэмжээнд 272,309.3 мянган төгрөгийг зарцуулснаас 15,515.3 мянган төгрөгийн буцаалт хийж, нийт 256,794.0 мянган төгрөг буюу 89.0 хувийн гүйцэтгэлтэй байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны нэмэлт төсвийн дансанд Засгийн газрын нөөц сангаас 6,742,941.2 мянган төгрөг, төсөвт байгууллагын үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлогоор 232.0 мянган төгрөг, нийт 6,743,173.2 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж, бараа үйлчилгээний бусад зардалд 6,742,941.2 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна. Үүнээс Засгийн газрын хэрэгжүүлж буй бодлогын хүрээнд нууцын зэрэглэлтэй арга хэмжээ, олон улсын арбитрын үйл ажиллагаатай холбоотой хуулийн зөвлөх үйлчилгээ, томилолтын зардал зэрэгт зарцуулжээ.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.5.4 Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэл

Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдын “Худалдан авах ажиллагааны 2025 оны төлөвлөгөө батлах тухай” 2025 оны А/08 дугаар тушаалаар урсгал болон хөрөнгө оруулалтын төсвөөр худалдан авах арга хэмжээг баталж, тайлант онд 2025 оны А/239, А/105 дугаар тушаалаар нэмэлт, өөрчлөлт оруулсан байна.

Яамны 2025 оны бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах төлөвлөгөөнд улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 4 арга хэмжээг 13,392,000.0 мянган төгрөг, урсгал төсвийн хөрөнгөөр 14 арга хэмжээг 1,351,113.1 мянган төгрөгөөр санхүүжүүлэхээр баталсан байна.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар санхүүжүүлэх 10,092,000.0 мянган төгрөгийн 3 арга хэмжээг ТХААГ нээлттэй тендер шалгаруулалтын аргаар, ХЗДХС-ын “Эрх шилжүүлэх тухай” 2025 оны А/90 тушаалаар “Тусгай тоноглол бүхий автомашин” 3,300,000.0 мянган төгрөгийн арга хэмжээг ЦЕГ-т шилжүүлж, худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулсан байна.

Урсгал төсвөөс шууд гэрээ байгуулах аргаар 24,777.7 мянган төгрөгийн 3, харьцуулалтын аргаар 161,727.8 мянган төгрөгийн 7, ерөнхий гэрээгээр 51,940.0 мянган төгрөг, нээлттэй тендер шалгаруулах аргаар 727,821.2 мянган төгрөгийн 2 худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулж, гэрээ байгуулсан байна.

“Эрх зүйн шинэтгэл 2 хөтөлбөрийг боловсруулах гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах” арга хэмжээний гүйцэтгэгч шалгараагүй, “Гадаад улсын хууль тогтоомжийг хиймэл оюун ухааны үндсэн дээр харьцуулж судлах цахим систем” арга хэмжээний гүйцэтгэгч “Чимэгэ системс” ХХК гэрээний үүргээ хэрэгжүүлээгүй байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулах, "Төсвийн байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам"-ын дагуу санхүүгийн программд сайжруулалт хийгээгүйтэй холбоотой өгсөн зөвлөмжийг тусгасан болно.

Аудитыг Санхүүгийн аудитын газрын ахлах аудитор П.Амарсанаа, аудитор Ж.Мөнхтуул, Н.Нямсүрэн нар гүйцэтгэж, чанарын хяналтыг аудитын менежер Б.Долгорсүрэн, газрын захирал, тэргүүлэх аудитор Ц.Наранчимэг нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Үндэсний аудитын газарт 2026 оны 01 дүгээр сарын 23-ны өдрийн 3/453 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг “дунд” гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2024 оны жилийн эцсийн санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 58,247,234.8 мянган төгрөгийн 1 хувиар тооцож 582,472.3 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль, өмнөх аудитын шийдвэрийг хэрэгжүүлж төрийн өмчит байгууллагад олгох татаас ангилалд өмнөх онуудад төсөвт зохицуулалт хийж, Төрийн тусгай албан хаагчдын нэгдсэн эмнэлэгт олгосон 1,669,259.4 мянган төгрөгийн зарлагын гүйцэтгэлийг дээрх ангиллаас бууруулан татаасыг хязгаарлах арга хэмжээ авч ажилласан байна.

Түүнчлэн гадаад, дотоод томилолтын зардлыг хэмнэж бүлгийн дүнгээр хянахад 263,442.8 мянган төгрөгийн буюу 58.6 хувийн гүйцэтгэлтэй байна.

Мөн гадаад томилолтын зардлыг Сангийн сайдын “Гадаад томилолтын зардлын хэмжээг шинэчлэн батлах тухай” 2011 оны 188 дугаар тушаалын хавсралтад заасан зам хоног, зочид буудлын зардлыг журмын дагуу олгож хэвшсэн байна. Мөнгөн урьдчилгааны тайлан, томилолтын тайлан, онгоцны билет, зарцуулалтын анхан шатны баримтуудыг хууль тогтоомжийн дагуу ажилтнуудаас авч архивын нэгж үүсгэсэн байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

Нийцлийн асуудлаар илэрсэн нийт 1,083,113.1 мянган төгрөгийн зөрчилд 2 албан шаардлага хүргүүлж, 1 зөвлөмж өглөө.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Хуулийн хэрэгжилтэд нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд горим сорил хэрэгжүүлэхэд шилэн дансны нэгдсэн системд мэдээллийг бүрэн байршуулсан тул Шилэн дансны тухай хуультай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

1.Төсвийн байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам, программ хангамжтай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны төсөв, санхүүгийн үйл ажиллагаа, бүртгэлээр тавих дотоод хяналт, тайлан, бүртгэлийг хөтөлдөг Юникус программ Сангийн сайдын 2025 оны А/3 дугаар тушаалаар баталсан "Төсвийн байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам"-ын дагуу сайжруулалт хийгдээгүй, тайлагнаагүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.1-т "төсвийн байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдах", 16.5.7-д "байгууллагын санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээ, тайлан, үр дүнгийн гэрээний биелэлтийг үнэн зөв гаргах, тогтоосон хугацаанд тайлагнах", Сангийн сайдын 2025 оны А/03 дугаар тушаалаар баталсан "Төсвийн байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам"-ыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Сангийн сайдын 2025 оны А/03 дугаар тушаалаар баталсан "Төсвийн байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам"-аар тайлагнахад Хууль зүйн салбарт гарч буй хүндрэлтэй асуудлыг Санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагад хүргүүлж, шийдвэрлүүлэх зөвлөмж өгөв.

нийцүүлэн санхүүгийн программыг ашиглалтыг сайжруулж, санхүүгийн тайланг тайлагнахыг зөвлөж байна.

1. Төрийн худалдан авах ажиллагааны цахим системд урсгал төсвийн хөрөнгөөр худалдан авсан бараа, ажил, үйлчилгээний 10 гэрээний 1,083,113.1 мянган төгрөгийн тендер шалгарсан хуулийн этгээдтэй байгуулсан гэрээ, хэлцэл, үр дүнг байршуулаагүй байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.23-т "худалдан авах ажиллагаа" гэж бараа худалдан авах, түрээслэх, ажил гүйцэтгүүлэх, үйлчилгээ авах ажиллагааг төлөвлөх, тендер шалгаруулалтын аргыг сонгох, үнэлгээний хороо байгуулах, тендер шалгаруулалт зохион байгуулах, тендер шалгаруулалтын үр дүнд байгуулсан гэрээний хэрэгжилтэд хяналт тавих, мэдээлэх ажиллагааг", 48 дугаар зүйлийн 48.2-т "Захиалагч худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулахад дараах эрх эдэлж, үүрэг хүлээнэ", 48.2.7-д "худалдан авах гэрээний хэрэгжилтэд тогтмол хяналт тавих, удирдлагаар хангах, хэрэгжилтийг цахим системд хөтлөх" гэснийг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төрийн худалдан авах ажиллагааны цахим системд тендер шалгаруулалтын үр дүн, хуулийн этгээдтэй байгуулсан гэрээ, хэлцлийг байршуулаагүй зөрчлийг таслан зогсоох албан шаардлага өгөв.

2. Монгол Улсын 2026 оны хөгжлийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан төрийн албаны шинэчлэлийн хүрээнд төсвийн зарцуулалтын үр ашгийг сайжруулах, үйл ажиллагааны үр дүнг дээшлүүлэх, чиг үүргийн давхардал, эсхүл хийдлийг арилгах, бүтээмжийг дээшлүүлэх зорилгоор Хууль

зүй, дотоод хэргийн яам нэг удаа чиг үүрэг, үр дүнгийн иж бүрэн шинжилгээ хийж, албан хаагчдын тоог 9 хувиар бууруулах шаардлагатай байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.2.11-т "төсвийн зарцуулалтын үр ашгийг сайжруулах, үйл ажиллагааны үр дүнг дээшлүүлэх, чиг үүргийн давхардал, эсхүл хийдлийг арилгах, бүтээмжийг дээшлүүлэх, төрөөс иргэдэд хүргэх үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах зорилгоор өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээний агентлаг, төсвийн бусад байгууллагад 3-5 жил тутамд нэг удаа чиг үүрэг, үр дүнгийн иж бүрэн шинжилгээ хийж, үр дүнг Засгийн газарт танилцуулах", Монгол Улсын Их Хурлын 2025 оны "Монгол Улсын Хөгжлийн 2026 оны төлөвлөгөө батлах тухай" 48 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралтаар баталсан "Монгол Улсын Хөгжлийн 2026 онд баримтлах бодлогын тэргүүлэх чиглэл"-ийн Төрийн албаны реформийн 1-т "Төрийн албаны шинэчлэлийг хийж, чиг үүргийн давхардлыг арилгах зорилгоор багш, эмч нараас бусад төрийн албан хаагчдын тоог 9 хувиар бууруулах замаар чадварлаг, цомхон, бүтээмжид суурилсан төрийн албыг бэхжүүлнэ" гэж заасантай нийцэхгүй байна

Шийдвэрлэсэн нь: Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны бүтэц, чиг үүрэгт үр дүнгийн бүрэн шинжилгээ хийж, төрөөс баримталж буй бодлого, тухайн жилийн хөгжлийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг хангах албан шаардлага өгөв.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай, Төсвийн тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль тогтоомжийн хүрээнд шалгасан зүйлийг холбогдох шалгуурт нийцээгүй гэж дүгнэлээ.

4.5.1 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитаар нийт 52,000.0 мянган төгрөгийн зөрчлийг илрүүлж, зөрчлийг арилгуулах 15,000.0 мянган төгрөгийн 2 албан шаардлага, 37,000.0 мянган төгрөгийн 3 зөвлөмж өгч, сахилгын шийтгэл ногдуулах 1 албан шаардлага хүргүүлсэн.

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт /мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага	1	-	1	-	100.0
Албан шаардлага	2	15,000.0	2	15,000.0	100.0
Зөвлөмж	3	37,000.0	2	37,000.0	66.6
Нийт дүн	6	52,000.0	5	52,000.0	88.8

ХЗДХС-ын 2021 оны А/287 дугаар тушаалаар баталсан "Хууль зүй, дотоод хэргийн салбарын албан хаагчдад орон сууцны дэмжлэг, тусламж үзүүлэх асуудлыг шийдвэрлэх нийтлэг журам"-ыг өөрчлөн найруулах талаар өмнөх онд өгсөн зөвлөмжийн хэрэгжилт хангалтгүй тул албан шаардлага өгсөн.

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

1. Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны мэдээлэл технологийн зардал ангилалд хийсэн сүүлийн 3 жилийн зохицуулалтыг ТЕЗ-ын төсвийн төлөвлөлтөд авч үзэх, зардал бууруулах боломжтой эсэхэд дүгнэлт хийх;

2. Сангийн сайдын 2015 оны "Журам батлах тухай" 341 дүгээр тушаалаар ТТЗ болон ТЕЗ-ын санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг бэлтгэхэд тус сайдын 2025 оны А/3 тушаалаар батлагдсан "Төсвийн байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам"-ын санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд нь эдийн засгийн ангиллаас зөрүүтэй, ТШЗ нарын тайланг нэгтгэхэд хүндрэл үүсгэхээр байна.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 75,822.8 мянган төгрөгийн алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад алдааг залрууллаа.

Залруулсан алдаа:

Лицензийн төлбөр 75,822.8 мянган төгрөгийн тухай бүрийн ашиглалтыг зардалд хүлээн зөвшөөрч хасагдуулж бүртгээгүй нь УСНББОУС-3 “НББ-ийн бодлого, НББ-ийн тооцооллын өөрчлөлт ба алдаа” хэсэг, толилуулга ба тодруулга батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Аудитаар нийт 29,049.8 мянган төгрөгийн зөрчил¹ илэрсэнд 1 албан шаардлага хүргүүлсэн.

Нийт илрүүлсэн алдаа, зөрчлөөс 29,049.8 мянган төгрөгийн залруулагдаагүй алдаа болон зөрчил нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшингээс 553,422.5 мянган төгрөгөөр бага тул “Өөрчлөлтгүй дүгнэлт” өглөө.

5.1 Албан шаардлага

1. Бараа материалын дансанд 2021-2024 онд 3 нэр төрлийн 263,660 ширхэг 58,416.2 мянган төгрөгийн шийтгэлийн хуудсыг худалдан авч нөөцөлсөн бөгөөд тайлант онд 138,225 ширхэг шийтгэлийн хуудсыг зарцуулж, 29,049.8 мянган төгрөгийн 125,435 ширхэг үлдэгдэлтэй байна.

Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15.1.6-т “нөөцлөх шаардлагатай бараа, материалыг үр ашиггүй удаан хадгалах, шаардлагагүйгээр их хэмжээгээр бараа, материал бэлтгэх, нөөцлөх” гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсвийн хөрөнгийг үр ашиггүй зарцуулсан, шаардлагагүй хөрөнгө олж бэлтгэсэн зөрчлийг таслан зогсоох албан шаардлага өгөв.

Дээрх албан шаардлагын биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2026 оны 12 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

---

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Лицензийн төлбөр 75,822.8 мянган төгрөгийн тухай бүрийн ашиглалтыг зардалд хүлээн зөвшөөрч хасагдуулж бүртгээгүй	1	75,822.8			1	75,822.8	1	75,822.8				
Дүн	1	75,822.8			1	75,822.8	1	75,822.8				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Тоо	Дүн
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Бараа материалын дансанд 2021-2024 онд 3 нэр төрлийн 263,660 ширхэг, 58,416.2 мянган төгрөгийн шийтгэлийн хуудсыг худалдан авч нөөцөлсөн бөгөөд тайлант онд 138,225 ширхэгийг зарцуулж, 29,049.8 мянган төгрөгийн 125,435 ширхэгийн үлдэгдэлтэй байна.	1	29,049.8			1	29,049.8		
Дүн	1	29,049.8	-	-	1	29,049.8		-

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс			
	Тоо	Дүн	Албан шаардлага		Зөвлөмж	
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил						
Төрийн худалдан авах ажиллагааны цахим системд урсгал төсвийн хөрөнгөөр худалдан авсан бараа, ажил, үйлчилгээний 10 гэрээний 1,083,113.1 мянган төгрөгийн тендерт шалгарсан хуулийн этгээдтэй байгуулсан гэрээг байршуулаагүй байна.	1	1,083,113.1	1	1,083,113.1		
Монгол Улсын 2026 оны хөгжлийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан төрийн албаны реформийн хүрээнд төсвийн зарцуулалтын үр ашгийг сайжруулах, үйл ажиллагааны үр дүнг дээшлүүлэх, чиг үүргийн давхардал, эсхүл хийдлийг арилгах, бүтээмжийг дээшлүүлэх зорилгоор Хууль зүй, дотоод хэргийн яам нэг удаа чиг үүрэг, үр дүнгийн иж бүрэн шинжилгээ хийж, албан хаагчдын тоог 9 хувиар бууруулах шаардлагатай байна.	1		-	1	-	

Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны төсөв, санхүүгийн үйл ажиллагаа, бүртгэлээр тавих дотоод хяналт, тайлан, бүртгэлийг хөтөлдөг Юникус программ Сангийн сайдын 2025 оны А/З дугаар тушаалаар баталсан "Төсвийн байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам"-ын дагуу сайжруулалт хийгдээгүй байна.	1	-		-	1	
Нийт дүн	3	1,083,113.1	2	1,083,113.1	1-	-

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2026 оны 01 сарын 25 өдөр

Дугаар 105/АД1400БЧ

Улаанбаатар хот

САГ-2026/071/НА-СТА-ТЦЗ

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Төрийн худалдан авах ажиллагааны цахим системд урсгал төсвийн хөрөнгөөр худалдан авсан бараа, ажил, үйлчилгээний 10 гэрээний 1,083,113,100.00 /Нэг тэрбум наян гурван сая нэг зуун арван гурван мянга нэг зуун/ төгрөгийн тендерт шалгарсан хуулийн этгээдтэй байгуулсан гэрээ, хэлцэл, үр дүнг байршуулаагүй байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.23-т "худалдан авах ажиллагаа" гэж бараа худалдан авах, түрээслэх, ажил гүйцэтгүүлэх, үйлчилгээ авах ажиллагааг төлөвлөх, тендер шалгаруулалтын аргыг сонгох, үнэлгээний хороо байгуулах, тендер шалгаруулалт зохион байгуулах, тендер шалгаруулалтын үр дүнд байгуулсан гэрээний хэрэгжилтэд хяналт тавих, мэдээлэх ажиллагааг", 48 дугаар зүйлийн 48.2-т "Захиалагч худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулахад дараах эрх эдэлж, үүрэг хүлээнэ", 48.2.7-д "худалдан авах гэрээний хэрэгжилтэд тогтмол хяналт тавих, удирдлагаар хангах, хэрэгжилтийг цахим системд хөтлөх" гэснийг тус тус зөрчсөн байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-д "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4.2.1.9-д "Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль тогтоомж зөрчсөн нь энэ журмын 4.2.3-т заасан нөхцөл үүсээгүй бол" гэж заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Төрийн худалдан авах ажиллагааны цахим системд тендер шалгаруулалтын үр дүн, хуулийн этгээдтэй байгуулсан гэрээ, хэлцлийг байршуулаагүй зөрчлийг таслан зогсоож, биелэлтийг 2026 оны 12 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга /Н.Мягмар/, Санхүү, хөрөнгө оруулалтын газрын дарга /Д.Гантуяа/, ажлах шинжээч /Б.Хатантуул/ нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТӨРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
АХЛАХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ
Б.ДОЛГОРСҮРЭН
П.АМАРСАНАА

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Бага тогтруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр, Утас 51-260230

Z:\Alban Shaardlaga\2026\0125 SAG-25.Docx

1526180529

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2026 оны 02 сарын 25 өдөр

Дугаар 107/А0170064

Улаанбаатар хот

САГ-2026/871/НА-СТА-ТШЗ

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Монгол Улсын 2026 оны хөгжлийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан төрийн албаны реформын хүрээнд төсвийн зарцуулалтын үр ашгийг сайжруулах, үйл ажиллагааны үр дүнг дээшлүүлэх, чиг үүргийн давхардал, эсхүл хийдлийг арилгах, бүтээмжийг дээшлүүлэх зорилгоор Хууль зүй, дотоод хэргийн яам нэг удаа чиг үүрэг, үр дүнгийн иж бүрэн шинжилгээ хийж, албан хаагчдын тоог 9 хувиар бууруулах бодлого баримталж ажиллах шаардлагатай байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.2.11-т "төсвийн зарцуулалтын үр ашгийг сайжруулах, үйл ажиллагааны үр дүнг дээшлүүлэх, чиг үүргийн давхардал, эсхүл хийдлийг арилгах, бүтээмжийг дээшлүүлэх, төрөөс иргэдэд хүргэх үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах зорилгоор өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээний агентлаг, төсвийн бусад байгууллагад 3-5 жил тутамд нэг удаа чиг үүрэг, үр дүнгийн иж бүрэн шинжилгээ хийж, үр дүнг Засгийн газарт танилцуулах", Монгол Улсын Их Хурлын 2025 оны "Монгол Улсын Хөгжлийн 2026 оны төлөвлөгөө батлах тухай" 48 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралтаар баталсан "Монгол Улсын Хөгжлийн 2026 онд баримтлах бодлогын тэргүүлэх чиглэл"-ийн Төрийн албаны реформийн 1-т "Төрийн албаны шинэчлэлийг хийж, чиг үүргийн давхардлыг арилгах зорилгоор багш, эмч нараас бусад төрийн албан хаагчдын тоог 9 хувиар бууруулах замаар чадварлаг цомхон, бүтээмжид суурилсан төрийн албыг бэхжүүлнэ" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-д "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4.2.1.11-д "хууль тогтоомж, гэрээ, хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал" гэж заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны бүтэц, чиг үүрэгт үр дүнгийн бүрэн шинжилгээ хийж, төрөөс баримталж буй бодлого, тухайн жилийн хөгжлийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг хангах, биелэлтийг 2026 оны 12 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга /Н.Мягмар/, Төрийн захиргаа удирдлагын газрын дарга Г.Эрдэнэбулган нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
АХЛАХ АУДИТОР

9036107
ATA16987
9025031411

Ц.НАРАНЧИМЭГ
Б.ДОЛГОРСҮРЭН
П.АМАРСАНАА

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Бага тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр, Утас 51-764230

Z:\Alban Shaardlaga\2026\0125 SAG-13.Docx

1526180282

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2026 оны 02 сарын 25 өдөр

Дугаар 104/А0170064
САГ-2026/271/АА-СТА-Т243

Улаанбаатар хот

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Бараа материалын дансанд 2021-2024 онд 3 нэр төрлийн 263660 ширхэг, 58,416,200.00 /Тавин найман сая дөрвөн зуун арван зургаан мянга хоёр зуун/ төгрөгийн шийтгэлийн хуудсыг худалдан авч нөөцөлсөн бөгөөд тайлант онд 138225 ширхэгийг зарцуулж, жилийн эцэст 29,049,827.98 /Хорин есөн сая дөчин есөн мянган найман зуун хорин долоон төгрөг ерэн найман мөнгө /-ний 125435 ширхгийн үлдэгдэлтэй байна.

Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15.1.6-т "нөөцлөх шаардлагатай бараа, материалыг үр ашиггүй удаан хадгалах, шаардлагагүйгээр их хэмжээгээр бараа, материал бэлтгэх, нөөцлөх" гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-д "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4.2.1.4-д "төсвийн хөрөнгийг үр ашиггүй зарцуулсан, зах зээлийн үнээс өндөр үнэтэй эсвэл шаардлагагүй хөрөнгө олж бэлтгэсэн" гэж заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Төсвийн хөрөнгийг үр ашиггүй зарцуулсан, шаардлагагүй хөрөнгө олж бэлтгэсэн зөрчлийг таслан зогсоож, биелэлтийг 2026 оны 12 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга /Н.Мягмар/, Санхүү, хөрөнгө оруулалтын газрын дарга /Д.Гантуяа/, ахлах мэргэжилтэн, нягтлагч бодогч /Б.Майцэцэг/ нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ КУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
АХЛАХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ
Б.ДОЛГОРСҮРЭН
П.АМАРСАНАА